“Метрология, стандартлаштириш ва сифатни бошқариш” кафедраси «05.06.02-Тўқимачилик материаллари технологияси ва хомашёга дастлабки ишлов бериш» ихтисослиги бўйича “Мутахассислик” фанидан кириш имтихони саволлари

1. Маҳсулот сифати ҳақида маълумот беринг?
2. Маҳсулот сифат кўрсаткичига таъриф беринг?
3. Маҳсулот хоссаси деганда нимани тушунасиз?
4. Сифатни баҳолаш даражаси тушунчасининг таърифини келтиринг?
5. Синов услуби нимани билдиради?
6. Тўқимачилик саноатида маҳсулот сифатини режалаштиришнинг асосий вазифалари ҳақида маълумот беринг?
7. Режалар ишлаб чиқилиши учун асос бўладиган бошланғич маълумотлар нима?
8. Маҳсулот сифатини режалаштиришда корхонада қандай режалар ишлаб чиқилиши мумкин?
9. Маҳсулотнинг янги намуналарини яратиш ва ўзлаштириш (ишлаб чиқаришга қўйиш) қандай тартибда амалга оширилиши зарур?
10. Маҳсулотни яратиш, сифатини аниқлаш ва баҳолаш қандай амалга оширилади?
11. Норматив-техник ҳужжатларнинг сифати тўғрисида маълумот беринг?
12. Технология, ўлчов асбоблари ва назорат усулларининг сифати тўғрисида маълумот беринг?
13. Маҳсулот сифатини баҳолаш ва сифат даражасини белгилашда ҳамда бошқаришда информатик таъминотнинг муҳим тамойиллари?
14. Тақсимланиш диаграммаси қандай қурилади?
15. Гистограммани қуриш қандай амалга оширилади?
16. Нотекисликнинг турли хусусиятлари бўйича тақсимланиш эгри чизиғи тушунчасига изоҳ беринг?
17. Эътиборли кўрсаткични изоҳлаб беринг?
18. Ишончлилик кўрсаткичи тушунчасини таҳлил этинг?
19. Нуқсонли кўрсаткич қандай амалга оширилади?
20. Технологик кўрсаткич тушунчасини изоҳланг?
21. Техник-иқтисодий кўрсаткич қандай белгиланади?
22. Сифат кўрсаткичиларини эксперт баҳолаш қандай амалга оширилади?
23. Аҳамиятли ва аҳамиятсиз рангали баҳолаш ҳақида маълумот беринг?
24. Ташланган кўрсаткичларнинг нисбий аҳамиятлилиги қандай аниқланади?
25. Рангали комплексли сифат кўрсаткичи ҳақида маълумот беринг?
26. Сифат кўрсаткичларини комплексли, балли, органолептик баҳолаш қандай амалга оширилади?

27. Узлуксиз назоратнинг статистик услублари ҳақида маълумот беринг?
28. Ўртача сифат кўрсаткичининг назорат диаграммасини таҳлил этинг?
29. Рухсат этилганлик майдони қандай аниқланади?
30. Ўзгариш кўламининг назорат диаграммаси қандай бўлади?
31. Ўртача квадратик оғишнинг назорат диаграммаси ҳақида тушунча беринг?
32. Коррелятив боғланиш нима дегани?
33. Боғланишнинг графикдаги ифодаси қандай?
34. Коррелятив боғланишни ифодаловчи корреляция моделининг аниқлаш тартибини изоҳланг?
35. Корреляцион коэффициент (r_{yx}) m>30 бўлганда қандай топилади?
36. Коррелятив нисбат қандай аниқланади ва топилади?
37. Маҳсулот сифатини бошқариш тизимлари ҳақида маълумот беринг?
38. Маҳсулотни аттестациядан ўтказишни таҳлил этинг?
39. Нуқсонсиз меҳнат тизими қандай аниқланади?
40. Сифатни бошқаришнинг тирасполь тизими қандай бўлади?
41. Намуна танлашнинг услублари ва умумий принциплари ҳақида маълумот беринг?
42. Толалардан намуна ва синов намуналарини танлашни таҳлил этинг?
43. Қадоқ, ип ва тикувчилик ипларидан намуна танлаш услуби тўғрисида маълумот беринг?
44. Газлама, трикотаж, нотўқима матолар ва донали буюмлардан намуналар танлаш қандай амалга оширилади?
45. Уч босқичли намуна танлаш қандай амалга оширилади?
46. Иккинчи даражали танлов схемасини тушунтиринг?
47. Бош дисперсия силжимаган усулда қандай баҳоланади?
48. Намунавий ўртачанинг мутлоқ хатолигини аниқлаш усулини изоҳланг?
49. Тўрт босқичли тасодифий намуна танлашга мисол келтиринг?
50. Тўрт босқичли тасодифий намуна танлаш схемасини тушунтиринг?
51. Метрология нима ва бугунги кундаги аҳамияти нималардан иборат.
52. Ўлчашлар бирилигини таъминлаш деганда нимани тушунасиз?
53. Ўлчашлар бирилигини қандай таъминланади?
54. Катталик ва унинг ўлчов бирликлари бўйича батафсил маълумот беринг?
55. “Техник жиҳатдан тартибга солиш” агентлиги хақида маълумот беринг?
56. Метрологик хизмат ва унинг турлари бўйича маълумот беринг.
57. Давлат метрология хизмати қандай хизмалар киради?
58. Юридик шахсларнинг метрология хизматлари қандай холларда ташкил этилади?
59. Метрологик текширув нима?
60. Метрологик текширув билан метрологик назоратнинг нима фарқи бор?
61. Метрологик назоратнинг асосий вазифалари нималарга киради?
62. Эталон нима?

63. Миллий эталонлар маркази хақида нималарни биласиз?
64. Давлат метрологик текширув ва назорат нима мақсадларда амалга ошрилади?
65. Юридик шахс томонидан бажариладиган метрологик текширув ва назорат нима?
66. Стандарт намуна нима?
67. Стандарт намуналарни ишлаб чиқишнинг асосий босқичларини айтиб беринг?
68. Ўлчов воситаларини қиёслаш нима?
69. Ўлчов воситаларини қиёслаш турлари ва тартиби қандай?
70. Қиёслаш схемаси нима ва унинг турлари?
71. Метрологик текшириш ишлари қандай амалга оширилади?
72. Метрологик текширув турларига нималар киради?
73. Ўлчаш воситаларини метрологик аттестациялашнинг асосий вазифаларига нималар киради?
74. Эксплуатацияда турган ва сақланаётган ўлчов воситалари учун навбатдан ташқари қиёслаш ишлари қандай амалга оширилади?
75. Калибрлаш нима?
76. Синов жиҳзларини аттестатлаш нима?
77. Ўлчов воситаларини хилини тасдиқлаш нима?
78. Тўқимачилик материалшунослигида қўлланилувчи бирликлар ҳақида таъриф беринг.
79. Зичлик, солиштирма ва ҳажмий оғирлик деганда нимани тушунасиз?
80. Ўлчашнинг қандай турларини биласиз?
81. Ўлчаш усули нима ва уларни айтиб беринг.
82. Метрологиянинг аксиомалари ва асосий постулатларини айтиб беринг.
83. Ўлчаш хатоликлари нима ва уларнинг вужудга келиш сабабалари қандай?
84. Ўлчаш хатоликларининг турларини айтиб, изохлаб беринг.
85. Мунтазам хатолик ва уни камайтириш йўлларини айтиб беринг
86. Ўлчашларнинг сифат мезонларига қандай мезонлар киради?
87. Мунтазам хатоликни келтириб чиқарувчи сабаблар нималардан иборат?
88. Мунтазам хатоликлар қандай ташкил этувчилардан иборат?
89. Мунтазам хатоликлар қандай камайтириш усуллари мавжуд?
90. Тасодифий хатоликлар деганда нимани тушунасиз?
91. Нима сабабдан фақат тасодифий хатоликлар баҳоланади?
92. Математик кутилиш ва дисперсия нима?
93. Халқаро метрология ташкилотлари фаолияти бўйича маълумот беринг.
94. Ўзбекистон Республикасининг стандартлаштириш Давлат тизимининг асосий қонун-қоидаларига таъриф беринг.
95. Стандартлаштиришнинг турлари деганда нимани тушунасиз?
96. Стандартларнинг тоифаларини айтиб беринг.
97. Техник шарт нима?
98. Миллий стандартни ким ишлаб чиқаради?

99. Тўқимачилик ва енгил саноат қандай стандартларда одатда кўпроқ фойдаланилади. Тушунтириб беринг.

100. Стандарт турларини санаб беринг.